

Bokspalta

Database over norske mineralforekomster

I STEIN 3/94 skrev vi om Hans-Jørgen Bergs database over Norske Mineralforekomster. På Nags-messa i Moss demonstrerte Hans-Jørgen databasen, og den var faktisk imponerende! Med bare få trykk på tastaturet finner han fram alle mulige data over små og store forekomster i Sør Norge. Han har utvidet databasen til 5500 forekomster.

Programmet koster kr. 2500,-. I tillegg tilbys muligheter for oppdatering.

Helt nytt er et tilbud om å kjøpe ferdige utskrifter fra database. Hvis du leter etter forekomster i spesielle områder, kan du bare oppgi kartblad-nummer (M 711-serien), og du kan få alle kjente lokaliteter i området. Det koster kun Kr. 2,- per ark. Minstebeløp er Kr. 30,-. Porto er ekstra. Det er også mulig å få utdrag av databasen på 3.5" diskett.

Hans-Jørgen forbereder forbedring og utviding av databasen. Det er også planlagt en database over forekomster i Nord-Norge.

For nærmere opplysninger kontakt:
Hans-Jørgen Berg
Motzfeldsgate 21
0561 Oslo
Tlf. 22572676

Til Storbritania?

Isåfall; Geological Society har gitt ut en oversikt over offentlige geologisamlinger. Den kan være grei å ha gått gjennom før man reiser. Ergerlig å få rede på, - etterat du har kommet vel hjem, at du var 50 meter unna en av de 89 fine mineralsamlingene som står beskrevet i boka. Boka får du ved å skrive til: British Council

Danekræ

Begrepet danekræ ble innført i forbindelse med Folketingets revisjon av Museumsloven i 1989.

Danekræ er jordfundne, naturhistoriske gjenstander av enestående vitenskapelig eller utstillingsmessig verdi. Museumsloven bestemmer, at slike gjenstander skal tilbys Staten, når de er funnet i Danmark etter 1. januar 1990.

Ønsker Staten å erverve en slik gjenstand, vil finneren eller den som er i besittelse av gjenstanden få utbetalt en godtgjørelse.

Bestemmelsene om danekræ er innført for å sikre de mest betydningsfulle naturhistoriske funn for allmenheten. De tilsvarer de bestemmelsene som har vært gjeldende i mer enn 300 år; danefæ, som omhandler de mest betydningsfulle jordfundne, menneskeskapt gjenstander.

Danekræ-reglene gjelder ikke for truede nålevende planter og dyr, de kommer inn under naturbeskyttelsesloven og jaktloven.

Fra brosjyren "Danekræ" en fin fargetrykk-sak som forklarer alt om hvorfor og hvordan danekræ. Den har en rekke fine fossil-fotografier og ett av en kalkspatkrystallgruppe fra Mors, ca. 40 cm mellom "vingespissene". Utgitt av Foreningen af Danske Naturvidenskabelige Museer.

ghw

Fr. Nansens pl. 5

0160 Oslo

Tittel: Directory of British Geological Museums, Miscellaneous Paper No. 18

Format 15,0 x 210 mm

Pris £ 14,95

Sider: 141

Forfatter: John R. Nudds

ISBN 1-897799-08-x

Versteinertes Holz

betyr vel «Forsteinet Tre» og er utgitt av LAPIZ som ekstranummer 7. Vitenskapelig grundig (Tysk), tverrfaglig grundig og velutstyrt med estetiske og instruktive bilder.

Publikasjonen tar for seg

Mineraler i forsteinet tre, det er forbausende mange av de, det virker som om tre stammen har vært et samlingssted for mineraler, 50 forskjellige mineraler er registrert i forbindelse med forsteinete planterester: foruten SiO₂ i forskjellige varianter, finnes bl.a. gull, barytt, blyglans, kalkspat, kobberkis og andre kobberforbindelser, flusspat, gips, jernglans, svovelkis osv, osv.

Geologisk historie, alder og miljø. Og om dannelse av steinkull fra Karbontiden (ca.330 mill. år siden). Det eldste funn av forsteinede trær er fra Devonaldere, i følge boken fra staten New York (USA), dvs. mer enn 300 mill. år siden.

Hvilke typer trær og planter som er forsteinet, hvilke identifikasjonsmetoder som er benyttet. Fordi man har ofte bare «en bit» at en stamme til identifikasjon, må man benytte tynnslip metoder for å studere mikrostrukturen i vevet.

Dannelsesmåter, mulige forklaringer på forsteiningsprosessen, kjemiske prosesser, og da spesielt om kiseltsyre: SiO₂.

Lokaliteter med funn av forsteinet tre over hele verden.

Historisk forskning og persongalleri, om hvordan vitenskapen har utviklet seg om forsteinede trær.

Boken omhandler mineralene opal og agat spesielt grundig med mange og fine bilder. Og kapittelet om «misdannelser» i agat er meget interessant, hvordan kiselmassen må ha vært plastisk for at endel strukturer man har funnet kan ha blitt dannet.

Drawback: boken er skrevet på tysk. Det ble et studie i bilder og litt knoting og stottring i tysk (an auf hinter über swichen). Boken hadde nådd et større publikum dersom den var skrevet på engelsk.

Anbefales, et vesentlig bidrag til popularisering av forsteinede trær og vitenskapene omkring disse.

Versteinertes Holz, extraLapiz No.7, ISBN 3-921 656-32-X.

Anmeldt av B.Funke.

"Pigs and Ingots"

er en vadrerguide og en godt illustrert oversikt over en industrigren som rundt forrige århundreskifte var svært så avgjørende for England og Wales.

Leseren blir invitert med til oppdagelser og opplevelser i et gammelt landskap, en riktig fin ekskursjon inn i historie og gruve-teknologi. Svært gode og illustrerende fotografier gir oss innblikk i hvordan det ser ut idag samtidig formidles travelheten og slitet, - virksomheten. Det er som om lyden fra (forlengst istykkerrustne) pumpeverk og (nå tannlause) tannhjul trenger ut igjennom bokas to permer.

Forøvrig har bokas fotografier blitt vist på vandretstilling i Wales, England og Tyskland.

Boka anbefales, men det bør nevnes at dette ikke er noen glansbildebok med supermineralstoffer. Forfatterne har en sosial og helhetlig tilnærming til emnet.

Tittel: Pigs and Ingots (The Lead/Silver Mines of Cardiganshire)

Forfattere: Tina Carr og Annemarie Schöne

Pris: £ 9,95

Format: 18,5 x 24,0 cm

ISBN 086243 2863

Betaling ved bestilling til:

Y Lolfa Cyf

Talybont

Ceredigion

Wales

SY24 5HE

The History of Mineral Collecting

En stor, 268 A4 siders, hyggelig overraskelse var det for Min. Rec. abonnenter da de omsider (medio januar) mottok nr. 6/94.

Wendel E. Wilson, redaktøren, har lenge vært opptatt av alle sider ved mineralsamling. Det har blitt mange redaksjonelle kommentarer om emnet gjennom årene. Foranledningen til at 6/94 har blitt en bok er 500års-jubileet for Georgius Agricolas (1494 - 1555) fødsel.

I boka som er rikt illustrert blir alle de his-

toriske sider ved mineralsamling opp. Personer, geografi og samfunnsliv, det hele kommer godt på plass. I det hele tatt: Den som vil ha oversikt over mineralsamlingens betydning kommer ikke utenom dette verket.

Nordiske mineralsamlere er godt representert. Vi går utifra at dette ikke minst skyldes bakgrunnstoff fra Martii Lehtinen. Per Nysten og Gunnar Raade.

En liten bemerkning; Jens Esmark har fått omtale i boka, ... og, - han er far til Hans Esmark som vi har en utførlig presentasjon av på side 46-51.

Boka kan du sikrest skaffe deg (den skandinaviske agenten har ikke fler på lager) ved å bestille og skrive ut en sjekk til: Mineralogical Record, P.O. Box 35565, Tucson, Arizona 85740. Heftet US\$ 24,-. Innbundet US\$49,-

Ope heile året

– med mykje nytt og spennande frå
årets innkjøpsrunder. Ring – eller
skriv oss – vi sender gjerne liste!

FOSSHEIM STEINSENTER
N-2686 LOM
Tlf. 61 21 14 60

FJELL-NOREG
Storgt. 46, 2600 Lillehammer
Tlf. 61 26 34 66

NORSK STENPRODUKT AS

Produksjon & engros, norsk stein. Cabochoner, kuler, egg, formslip, eks. knivskjefter/dørhandtak, gaveartikler, souvernirer, smykker, råstein.

Import & engros. Sølvsmykker, halvfabrikata, tromlet stein, «Bonzaitrær», steinkjeder, råstein m.m.

Firmagaveavdeling. Gaveartikler, souvernirer, sliping/forming etter oppdrag, produktmerking, sandblåsing, silketrykk, emballasjemerking.

Steinsenter/detaljutsalg – åpent hele året. Ferdigvarer, cabochoner, råstein, steinskiver

Produksjonsomvisning. Grupper etter avtale hele året, daglig omvisning i juli.

Tlf.: 35 04 54 33, Fax.: 35 04 54 66. Sundsmoen, 4860 Treungen